

F. t. l. om statens tjenestemænd.

§ 53 indeholder i øvrigt den gældende hovedregel om ret til pension ved afsked på grund af alder eller svagelighed eller anden utilregnelig årsag samt bestemmelser dels om den almindelige frivillige afgangsalder og dels om særlige aldersgrænser for enkelte grupper af tjenestemænd. Bestemmelser om pligtig og frivillig afgangsalder findes foruden i lønnings- og pensionsloven i normerings- og klassificeringsloven og bl. a. også i forsvarrets personellov. De i sidstnævnte lov eller andre særlige love indeholdte bestemmelser om pligtig afgangsalder, berøres ikke af den i lovudkastets § 29 optagne nye regel, men i øvrigt går forslaget ud på, at § 29 skal være en fælles rammebestemmelse, der træder i stedet for de bestående regler i lønnings- og pensionsloven samt i normerings- og klassificeringsloven. Efter udformningen vil der ved aftale mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen og tjenestemændenes centralorganisationer kunne indgås aftaler om afgangsalder mellem 60 og 70 år. De pensionsmæssige vilkår ved afskedigelsen vil blive omhandlet i en særlig pensionslov.

Til § 30.

Den af kommissionen foreslåede adgang til at ansætte tjenestemænd på åremål gør det nødvendigt at overveje særlige regler med hensyn til afskedigelse af åremålsansatte. Det anses ikke for rimeligt at lade reglen om diskretionær afskedigelsesret finde anvendelse på åremålsansatte, og der bør følgelig i tjenestemandens loven optages regler, som angiver de betingelser, hvorunder uansøgt afskedigelse kan ske inden åremålets udløb.

Kommissionen finder, at uansøgt afskedigelse af åremålsansatte tjenestemænd bør kunne ske i tilfælde af svagelighed og opnåelse af den pligtige afgangsalder samt af de grunde, som ifølge lovudkastets § 28 berettiger til afskedigelse med forkortet varsel af en varigt ansat tjenestemand.

I tilfælde af uansøgt afskedigelse på grund af svagelighed må sædvanligt varsel gives, medens uansøgt afskedigelse af andre grunde ligesom for varigt ansatte tjenestemænd bør kunne ske med forkortet varsel.

Ved åremålets udløb ophører ansættelsen uden videre, således at det ikke er fornødent, at varsel gives fra statens eller tjenestemandens side.

De særlige regler, som foreslås gennemført for varigt ansatte tjenestemænd, der fratræder en åremålsstilling, er optaget i lovudkastets §§ 12-13, hvortil der henvises.

Til § 31.

Den i stk. 1 foreslåede bestemmelse svarer til lønnings- og pensionslovens § 8, stk. 4, med den

ændring, at tjenestemanden selv og hans organisation også foreslås tillagt adgang til at udtale sig ved uansøgt afskedigelse, når denne er begrundet i sygdom. Motiveringen for denne ændring er dels, at der i sager af denne art, hvor den pågældende ikke selv søger afsked på grund af sygdom, ofte indgår andre momenter af utilregnelig art, hvor der normalt er adgang til at udtale sig, og dels, at der med nye, udvidede ansættelsesområder bør finde en alsidig vurdering sted af de foreliggende muligheder, inden bestemmelse om afskedigelse af en svagelig tjenestemand træffes.

Lovudkastets stk. 2 har samme indhold som lønnings- og pensionslovens § 8, stk. 5.

I lovudkastets stk. 3 er der foretaget ændringer i forhold til lønnings- og pensionslovens § 8, stk. 3. For det første foreslås det at begrænse antallet af afskedigelsessager, som skal forelægges ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen. Dette sker ved at ophæve pligten til forelæggelse, når afskedigelsen sker ved opnåelse af den pligtige afgangsalder, eller den sker efter ansøgning, enten fordi tjenestemanden har passeret den frivillige afgangsalder, eller der foreligger tilregnelige årsager, f. eks. pågældende tjenestemandens ønske om at overgå til anden beskæftigelse. I disse grupper af tilfælde vil det ligge klart, enten at tjenestemanden har krav på pension, eller at fratrædelsen ikke begrundes krav om udbetaling af pension, således at der reelt ikke er noget problem af pensionsmæssig karakter, som ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen skal vurdere.

Tilbage som afskedigelsessager, der skal forelægges for ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen, vil herefter være uansøgte afskedigelser, der ikke sker ved pligtig afgangsalder, samt ansøgte afskedigelser, før den frivillige afgangsalder er nået, såfremt de skyldes svagelighed. I sager af denne art opstår der som regel spørgsmål om udbetaling af pension, og ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen bør udtale sig i sagen, inden afgørelsen træffes.

Efter ordlyden af den hidtil gældende bestemmelse i lønnings- og pensionslovens § 8, stk. 3, træffer ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen bestemmelse om, hvorvidt der ved afskedigelsen tilkommer tjenestemanden pension. Hensigten med bestemmelsen har efter de motiver, som har ligget til grund for reglen, været at sikre en ensartet behandling af spørgsmål om, hvorvidt afskedigelse giver ret til pension og i bekræftende fald efter hvilke regler. Der er altså tale om en høringsforskrift, hvilket bør finde udtryk ved reglens affattelse. Kompetencen til at træffe bestemmelse om afske-